

• **Par daschadeem fapneem.**

Warr buht, mihtais lassitajs, ka tu scho wirfrakstu redsejis, pee sewis fazzisi tâ: Ko tad nu! woi tad Awischu - apgahdataji labba-kas leetas ne sinn, ne kâ par tahdahm blehnahm stahstih. Kas tad behdas par fapneem! Dee irr neeki, ar ko dascha wezza bahba jaunâs meitas apmahna; bet prahta-zilweks us tahdahm blehnahm wis ne klausa: — Lai Deews tarwu gudribu un drohfschu prahtu tewim usturr, mihtais lassitajs! Es pats to wehl gribbu apstiprinahht ar Deewa wahrdeem. Prohti: Jeremiafa ta praweefcha grahmata 27 nod. 9 un 10 weetinâ lassî schohs wahrduâ: Zuhâs ne klansait saweem praweefcheem un saweem sihlneekeem un saweem fapnotajeem un saweem laikazeenitajeem un saweem burwjeem, kas us juns runna; jo tee fluddina juns mellus. Un 5 Mohsus grahm. 18 nod. 12 persch. Deews fakka: wifs kas to darra, tas irr tam Kungam weena negantiba. — Un tomehr atkal jafakka, ka Deews no wezzeem laikem ar fapneem daschadi sawus zilweku behrnus pamahzijiis un pamohdinajis. Pee-minnu tiklai no wezzas derribas Zehkaba, Zahsepa, ta Egiptes kehina fullainus un pascha Waraiis, Salamana (1 Kehn. 3., 5. u. t. pr.), no jaunâs derribas Zahsepa, to gudru wihru no austruma semmes, Pilatus seewas un wehl zittu tauschu fapnus, par ko swehti raksti stahsta. Kalabb tad Deews taggad arri ne warretu un ne gribbetu daschkahrt kahdu zilweku woi pamohdinahht woi preezinahht zaur fapni? Schê peepildahs tee wahrdi is Salam. fakl. wahrd. 10, 23: Tas irr gekkim par smeekli blehnâs darriht, bet saprattigam wihram patihl gudriba. Es nu gan ne gribbu, lai tew bailigs prahts nahl zaur fapneem, bet to es gribbu, ja Deews tew warr buht zaur

fawadu fapni pamohdina, lai tu scho pamahzishanu ar labbu prahtu peenemmi un sewim par swehtibu walka. Klaussees tadeht, ka Deews arri taggad wehl daschkahrt zaur fapneem pee zilweka dwehselehm strahda.

Preeksch kahdeem trim gaddeem atpakkal, tad peegahje pee man weens fainneeks no mannas draudses. Es to wihru deewsgan labbi pasinnu. Bija zittadi labs zilweks un ruh-pigs fainneeks, bet brandwihnu pa dauds miheleja, un kad ar to galwiau bij eesildees, tad daschkahrt siktas leetas isnahze. Tas pats nu kahdâ rihtâ agrumâ pee man peegahje, un tuhda pee wiinna waiga warr:ja manniht, ka kahda sawada leeta winnam firdi bij pakustinajusi. Praffiju: kâ labbi klahjahs, draugs? Un nu runna mums zehlahs par daschadahm leetahm; bet — kâ rakstihâs stahw — ar ko ta fids irr pahrpildita, to ta mutte isrunna. Ne zil ilgi, tad wihrs sahze stahstih: Schinni isgahjuschâ nakti es sawadu fapni redseju. Man tâ bij, itt kâ sehdetu krohgâ pee brandwihna-glahses. Jaw weenu ohtru biju baidijis, tad peepeschi is brandwihna pazehlahs tumfschi mahkoni, wehtra sahze puhst, pehrkohns ruhkt, un breefmigi sibbeni ischahwahs no debbesim. Krohgâ nu wairs ne biju; ne sinnu, kur tas bij palizzis; es biju sweschâ nepasihstama weeta. Appaksch mannahm kahjahm semme rihsbeja un trihzeja. No bailehm ne sinnaju, kurp behgt; jo kurp ween sohli spehru, tur arri dsikkal un dsikkal eegrinmu besdibbeni, tâ ka jaw lihds kallam biju eekritis eekschâ. Jaw dohmaju, ka wissai buhschu pagallam un glahbschana ne buhs wairs, tad wehl sawâ firdi karsti sahze Deewu luhgt, lai apshehlojahs par man nabbadsinu. Un redsi! no debbesim tâ kâ weena rohka issteepjahs; ta man stipri fatwerr, un israuî no tahm breef-

mahm un zell man us kahdu augstu kalnu. Ze es redseju kustu un pee ta kusta iswerd awohs. Pee meefas un pee dwehfeles man stipri slappst, un ka es dserru no ta awota, tad mannas azzis skaidrojahs, un appalsch femim es redsu leelu pulku, kas grimstoht cegrinst dsikla besdibbeni. Manna firds drebbeja, un to-mehr atkal til falds meers un preeks to atspirdsinaja, ka es to nekad agrak ne biju baudijis. Pa tam es usmohstohs un atrohnohs sawa gulta, bet sweedri wissu meesu bij pahrlubduschi. — Ta tas wihs stahstija un tad wehl fazzija: Mihlais mahzitajs, sawus greklus juns fuhdsu. Luhdseet Deewu par manni, ka es warru atgreestees. — Un Deews muhsu luhgshanas paklausija; no ta laika tas sainneeks nekahdu lahfiti brandwihna sawa mutte wis ne nehme, un Deewa swehtiba jo baggata pee wiinna parahbijahs.

Esmu lassijis kahda grahmata, ka bija weena feewina, kurrei Deews bij atnehmis dehliu, mihlu skaištu behrniau, treiju gaddu wezzu. Mahte ne gribbeja likt preezinatees un naktis un deenas weena gabballa gauschi raudaja un noscheloja sawu behrniau. Tad wiinna weenreis sapni redseja sawu dehliu, tas nahze pee wiinnas, bet kreklinsch tam bij wissai slapsch. Kad nu mahte par to brihnijahs, winsch fazzija: „ak memmia mihla, redsi til slapsu tu darri mannu kreklu ar tawahm gauschahm affarahm un man no falda meega istreezi. Noschahwe tak sawas affaras, ka meerigi warru duffeht.“

Atkal zitta mahte bija, nabbaga, jaw pawezza atraitne, kurrei Deews to weenigu deblu atnehme, brangu puifi, kas sawai mahte bij weenigs paligs un patwehrums. Schi kahda waklara apgullusees, sapni redseja it skaištu jaunekli, kas wissai lihdsigs bij wiinnas nomirruscham dehlam. Sihmis winnam spihdeja un azzis skattijahs schelligi us to nabbagu atraitni, kad winsch runnaja: „Mihla mahte, ko juhs til ilgi raudeet par manni? Es taggad esmu labba weeta un wissai labbi man lahjahs. Luhdsami ne raudait wairs!“ — Un

tahs nabbagas atraitnes firds no ta brihscha palikke meeriga un preeziga, un wiinna pawehlejahs mihlam Deewam, kas wiinnu arr lihds gallam wis ne atstahje, bet schelligi par wiinnu gahdaja.

(Zurplikkam beigums.)

Pulkstenu-taisitajs.

Ne senn aishnahze kahds schihds Witepstas gubernementē pee kahda kunga, leelidamees, ka effeht pats labbakais meisteris schinni leeta no Dsifnas pilsehtinas, un zuhku-cela dsihwojoh. Kungs, wiinna wahrdeem tizzedams tam eedewe sawu pulksteni, kas 37 sudr. rubtus maksaja, un tam apsohlija 2 rubtus par pahrtaisichanu, kad to atkal atnessichoht nolikta laika. Tas kungs nu likka schihdam appalsch sihmites, kur winsch pats scho salibgshanu pohlisti bija sarakstijis, it sawu wahrdu parakstiht, ko tas arridsan ar schihdu raksteem darrija, un wehl turklaht sawu paschu pulksteni, kas 2 rubtus maksaja, tam par kiblu atstahje. Kad nu tas kungs sawu pulksteni lihds tam nospreestam laikam ne warreja sagaidiht, tad tas dewahs us Dsifnu pee schihds pilsehtinas preekschneeka, to luhgdams, lai to schihdu jel leekoht usmekleht, un parahdija to no wiinna dabbutu sihmiti, kurrei zits schihds tohs no ta schi pawissam nepasihstama schihda schihdisti parakstitus wahrduš ta pahrtulkoja: „No tam ne kas ne buhs!“ —

Kas nepasihstamam aplam ustizz, tas par to ne warr schelotees, ka winsch tohp peekrahpts un stahdi zeesch. — — g.

Grahmata, ko krusdehls krusstehwam prettim laidis.

(Atbildefschana us Nr. 24 f. g. Latw. Awises.)

Zuhsumannim itt mihla grahmata irr man rohla nahluse, un es Sums itt firsni, tehwi mihlais, pateizohs par tahm mahzibahm un isstahstischanam, ko Zuhš man, ir zitteem manneem tautas-brahleem dewat. Bija gan lohfscha lassichana un isstahstischana, kasman-

nim ihsti patifke. — Mannim weenumehr irr Deewa wahrds swehtu preeku firði eedewis to lassoht, tadeht arri gribbu zeenihtr katru grammatu un katru deewabihjigu wihru, kas mannim no Deewa un winna sw. wahrda mahza un isstahsta, un es arri Jums, krusstehw, paldees falku par wiffahm mahzibahm, fo Suhš mannim no behrnu kahjahm demusch, un ir taggad daschdeen labbu mahzibu, ka jaw jaunischam, peemetteet; bet weenà leetà, krusstehw mihtais, es tak ar Jums weenà prahtà ne esmu; un tas irr ta weeta, kurrà Suhš pastabweet, ka Uwifès no Deewa wahrdeem arri wajjagohtr likt eekschà. Mannas dohmas no tam irr tahs: Deewa sw. wahrds irr mums ta augstaka un leelaka manta, kas man un katram zilwekam zeenà un gohdà jaturr; tadeht tas ikkatrà kaut kahdà weetà un mallà naw wifs runnajams un noleekams. Dseefmu-grahm. paleek dseefm. gramh., kur garrigas dseefm. eekschà; un singu-grahm. paleek singu-grahm., kad tu arr winnu melnà wahkà ar feltitahm kantehm liktu eeseet un feltitu krusstu us wahku no grammatu sehjeja usspeest. Weena basnizà neffama, un ohtra kahsàs. Katrai leetai wajjag sawa isfchirfchana. Tit jaw irr gudris un prahrigis puifis sawas labbakas basnizas-drehbes krogà, tirgù jeb peegulkà jahdams ne uswilks, bet tik basnizà eedams, woi nu pee Deewa-galda jeb pee laulibas. Tadeht arri zerru, ka ne kahjahs wifs dauds eeksch Uwifehm no Bihbeles sw. wahrdeem runnaht. Uwifès irr jaw tik lappinas, kas lai mums laiku pakawe, pafmihdina un arri zittu derrigu mahzibu zaur stabstineem peemett; bet ne no Deewa swehta wahrda fluddina, par to jaw irr zittas grammatas, ka sw. Bihbele, spreddiku grammatas, Zahna Arndta grammatas u. t. j. pr., kur warram sawu dwehfeli behdàs apmeerinahtr. Ja, kad nu buhtu ihpafchi tahdas lappinas, ka jaw zittlahrt Rihgà tiffke drikketas no debbes walstibas-leetahm ween, tas atkal par sewi; bet Uwifès tas jaw ne passetu wifs, jo Uwifès lappinas aptekka wiffas mallas un ee-eet daschdeen ir krogà. Un woi krogà-brahlisfus,

kas reibuli blaustahs un pabenki wahrtahs, gan tahs spehs atgrees?

Kas to dohs! Dee dusmàs nemš un faraustihs to kohschu lappinu. — Woi tas nu buhtu pareisi, ka sw. Deewa wahrds tur buhtu eekschà likts? Woi ne buhtu tahs dahrgas pehrles nu us tahdu wihfi zukku-preekschà mestas?! — Raksteet, juhs zeenijami un mihti krusstehwi un basnizas-tehwi, zittàs lappinàs un grammatinàs no sw. Bihbeles wahrdeem, no sw. rakstu isplattischannahm un isstahstischannahm, ka arri par tizzibas isstaidroschanas-leetahm, tad mehs jums, gohda wihri, pateizibas leelas skandinafim jaw tè, un ir tad wehl, kad jaw kappòs juhfu kaulini truhdehs. Ne dohmajeet wifs, mihtais krusstehw, ka es sw. Deewa wahrdu dauds ne lassu un ne zeeniju. Ne, tehwi, tà naw wifs; es labprahtr Deewa wahrduš mihleju, wehl wairak ka kad jauns un wehl mulkis biju, un labprahtr arri gribbu kakru zittu zilweku usmuddinahtr, lai to kohpj un zeenà turr; jo ta tik irr muhsu weeniga manta — ta Deewabihjafchana — kad dsihwes-zetsch pee kappeem beidsahs; un basnizas pulksteeni faldu duffu muhsu truhdeem swanna. — Ne nemmeet tadeht, tehwi, par taunu, ka ir sawas dohmas tè lauschu preekschà isteizu, tà ka ir Suhš manni lauschu preekschà norahjeet, ka es ne rahdotees Deewa wahrda mihletajs. Man brihnumš leels, tehwi, ka Suhš tahdas schaubigas dohmas no mannis taggad turreet, bet — es atminnohs — fo ir Suhš teizat, lai tad arri nu paleek; bet, tehwi, luhdsami manni wairš tà pasaules preekschà zittu reis ne rahjeet!

Ar Deewu! Sweizinajeet wezzmahti un
Suhfu dehlu Tanni mihligi no
Suhfu paltaufiga
krustdehla Kahrla.

Kahrfschu spehle.
Behds noht — tur pulkà ne jauzees!
Ne kad tew labbi isdohsees:
Kad winnefi, buhs subdis gohds;
Kad paspehli, tad malkam sohds. — —

Wainaku = wakkarâ,
prohti to wakkaru preeksh kabsahm kabsas
daitas meitinas, arraju drehbës apgehrbu-
fchees, jaunam pahrim usdseedaja scho
dseefminu.

Meld. Lai mehs effam preezigi zc.

(Mobbere weena.)

1.

Lohpinus dshs gannibäs;
Pam'farinsch irr sahzees.
Tehri kobschj palekshs,
Kobpti tä kâ nahzees.
Meirinas, kas daitas, saktas,
Mobbere, kâ nahkshs, wakkshs,
Kad buhs gaisß apmahzees.

2.

Kaisset, meitas lustigi
Jaunam pahrim sahli;
Winnam seedi plaukuschi,
Lihgsniba naw tahli!
Zou tam smaida zerribina,
Walsß atskann zihrulina,
Lagsdigallai brahli!

(Meitas pa tschetrachm.)

3.

Mobbere jums wajjadshs,
Veenu-meitas arri,
Kas jums wiffur derreht spehs,
Kad buhs salki sarti.
Winnas brauks us pilfabtinu,
Pahrdoht tur ar gudru sinnu,
Ko ween pahrdohht warri.

4.

Kemmeet, mihlajs pahris muhs!
Klausim jums gohdam;
Ullasch mihlojuschas juhs.
Jums mehs firdis dohdam.
Zit ne mas ne probtam melloht,
Dhgas lassibt, krumds kelloht,
Neekus ne atrohdam!

5.

Bet jums dahmaht wainakus,
Glihshi, daili pihtus,
Apdseedahht juhs mihligus,
Mobbinaht ik ristus:
Us to effam ismahzitas.
Un, no Launataja bihtas,
Darrisim tam spihtus!

(Wiffi ar muskanteem, teem ihpafchi gohdajameem
peegahjuschi dseed:)

Meld. Lasset die feurigen Bomben erschallen!

Skannesim glahsites, sittesim bungas!

Glin, glin, burr, burr, tralla = ralla = la!

Muhfu tehtischeem lai weizahs!

Wiss lai winneem isdohdahs!

Lai tohs draugi zeenibt steidsahs;

Us to malzinsch isdserrahs!

Bungas lai atskann skalkaki!

Udserram tehweem preezigi!

(To dseefminu pee fatra apdseedajama no jauna us-
nemm un „tehtischeem“ weeta dseed: mem mi-
nahm, brahlischeem, mahsinahm, Kahrli-
tim, Zuhlinai u. t. j. pr.) —p.

Teefas sluddinaschanas.

Wiffi tee, kas sawas prassichanas, mantoschanas zc.
pee tabß atskabtas mantas ta zittfahrtiga Krobna Bram-
berges arrentes turretaja Fr. Wagner irr usdemulchi,
tohp no Dohbeles aprinka teefas zaur scho usazinati,
tai 17tä November, kurrâ deenâ to spreedumu par
scho leetu sluddinahs, schai teefas nammâ atnabht un
sawas wajjadshas deht teefas spreedumu klausitees.
Zelgawâ, tai 18tä September 1852. 2

(L. S.) Albert Schlippenbach, apr. teef. lungß.
(Nr. 1921.) U. Maczewski, sekreters.

No Baußas pilsehta Kemmeri-teefas tohp zaur scho
sinnamu darribis, ka tas Sprantscha-tirgus schinni
gaddâ tai 16tä Oktober mehnescha deenâ saktsees.
Baußas Kemmeri-teefa, tai 16tä September 1852. 1

(Nr. 89) Etermannß C. W. Klemenß.
Grahmatu weddejs L. Brandenburg.

Us Kursemmes Krobna grunts-teefas pawehleschanu
no 15. Julij. g. ar to Nr 752: tapß ta us Saldes mescha-
lunga magasihni nomeßta labbida, kas tam zittfahrtri-
gam Saldes Krobna meschafungum Schäkky peederreja,
prohti: kweeschi, rudsi, meeschi, ausas, kâ arri ahbo-
lina sehlla un kulstuti linni, wairakshoblitajeem pee schihß
pagasta teefas pahrdohhta. Tas pahrdohschanas terminß
irr us to 27to Oktober s. g. noliktß un to uhtupi
turrehs Saldes basnizas-krobgâ, kurrâ klattumâ ta
peeminnetâ meschafunga magasihne irr. Scho darra
sinnamu Luttrinas pagasta teefa, tai 22tä Septem-
ber 1852. 2

(L. S.) ††† Miksel Bergmann, peeschdetajs.
(Nr. 1292.) F. Freiberg, pag. teefas sribu.